

VOKIETIJOS L. B. VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 58 / 17 978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Nr. 3/4 (376/377) 1979 balandžio 30

M o t i n o s s k a u s m a i i r d ž i a u g s m a i

Motina, man saulė tavo veidą mena,
Vargo raukšlės šviečia kaip žvaigždžių keliai,
Visą šitos žemės klaidų kelią mano
Tegu švies man tavo veido spinduliai.

Džiaukis tu, motina poeto, kad sūnus tave pasirenka savo gyvenimui
žvaigžde ir saule. Didžiukis, prasmingai auklėjusi, motina, kad ta-
vasis pavyzdys lyg spindulys šviesus perveda sūnų per gyvenimo abejo-
nes ir klaidynes.

Bet ar ne kiekviena motina nori savo vaikams būti saule dieną, žvaigž-
de sutemose? Taip. Ir tavoji ir manoji! Tik koks poetas apdainuos
septynerius skausmus ir septynerius gerosios motinos džiaugsmus?

- Sakyk, mamyt, kelintas tavo širdy esu aš kalavijas?
Pirmas skausmas. Vestuvių dieną buvai tu saulės grožio mergina: su
nuometu lelijos, su rožės meile širdyje. O tąją tavos didybės dieną
nuplėšė tavo asmenybės brangią "-aitė", gražino tave - lig šiol lais-
vų laisvutę Jieva - lyg Adomo šonkaulį į tavo meilės vyro (mano tėvo)
kūną. Gavai tada tu pavardę sau svetimą su "-ienė" ir skausmą...

Sopuliais saldžiais pagimdei mane ir nemigomis slaugei kūdikystės li-
gose. Kartą išvedei mane mokyklon ir ne kartą nuogaustaudama laukei
sugrižtant, parimusi prie lango. Vis grįždavau tavo lietuviškai šir-
džiai džiaugsmeliu: "Mama, aš jau čia. Aš noriu valgyti!". Kartą gri-
žau kitoks: "Mutti, ich habe Hunger..." Tai buvo tavo antras sopulys.
Juo buvau aš.

Tu, mama, - turbūt iš savo tikinčios mamos išmokusi, - kas vakarą mo-
kydavai mane sudėti rankutes ir kalbėti poterėli. Būdavau laimingas,
jausdamas iš tavęs tekant į mane lyg šventą priklausomybės meilę į
mano dienos kiek įbaugintą sielą. Tavo dešinės palaimintas ir pabu-
čiuotas, nurimdavau lig ryto. Ėjo metai ir aš tapau "šis tas". Ir
kartą tu matei pro praviras duris mane, krintant į guolį, be..., be...
Tai buvo tavo trečias sopulys, suprantamas tik tau ir į tave pana-
šioms.

Grižau iš diskotekos jau gerokai po vidurnakčio. Lyg sujudėjo langa-
tiesės... Sutikai tu mane prieškambarį. Pirmąkart nusigandau tavęs,
mama. Paėmei mane už susvaigusios galvos, pažvelgei į mano įraudusias

- 2 -

akis ir motiniška nuojauta pamatei už jų labai drumstą sąžinę. Nusi-
gandai ir tu. Tai buvo ketvirtas tavo skausmas.

Nuobodžiaudamas prie savo vadovėlių, pamačiau tave, mama, kaip tu mie-
gamajame puošėsi, - o tu maneisi, esanti vienut viena. Stebėjau tave:
graži esi, mano mama, veidas gilių raukšlų dar nepalietas. Tik stai-
ga... atradai savo bene pirmąjį žilą plauką... Lyg giltinės skeleto
pirštą išrovei ji iš savo nutolstančios jaunystės. Ar tai nebuvo tavo
penktas skausmas?

Kai tau, mama, kartą pristačiau vieną nepažįstamą merginą kaip savo
draugę, tu tada veidu nusišypsojai, bet širdy sukilai prieš savo būsi-
mą varžovę, kuri nepermaldaujamai išplėš iš tavo rankų užsiaugintą
brangenybę ir pasigrobs sau, tik sau. Tiesa, žodžiais tu nieko apie
tai neprasitarei, bet akimis išdavei šį savo (šeštąjį) skausmą.

Aš gyvenau su savo drauge kaip su žmona "be bažnyčios, be altorių".
Mudu buvome emancipavęsi iš pasenusių papročių ir kitų atgyvenų (taip
galvoju aš). O tu, mama, nekartą dėl to graužėsi Alyvų darželio
skausmu, dėl to net pro dažus žilai ir priekaištavaisi: "Sakyk, Dieve,
kuo aš kaip motina klydau, kad mano vaikas toks svetimas man ir gal
Tau, lyg ne mano vaikas? Kokią atgailą daryti už savas ir svetimas
klaidas?"

Mama, jei "visą šitos žemės klaidų kelią mano švies man tavo veido
spinduliai", aš nedingęs, aš galiu tau būti džiaugsmu, aš galiu tau
suteikti septynerius džiaugsmus.

Klausyk, mama, tu, tiesa, per vestuves praradai savąjį merginos ("ai-
tė") pavardę, bet užtai kartą išgirdai kitą vardą, žodį - savo pirmąjį
džiaugsmą. Tą tavo naują vardą ištariau aš, tai "mama". Ir šitas iš
mano gležnų lūpyčių "mama" tave džiugino gal labiau, kaip Beethoveno
devintoji simfonija. O kai aš, dar be kelnyčių, dar isikibęs tavo ran-
kos, žengiau pirmąjį žingsnį, ar tai nebuvo tavo antrasis džiaugsmas,
gal didesnis už visos žmonijos džiaugsmą, kai astronautas Armstrongas
žengė ant Mėnulio. Tai buvo mažas mano žingsnelis, tik sprindis, bet
jis buvo tavo paruoštas įvadas į visą gyvenimo kelionę.

Kai aš, tiek daug sudaužęs vazų ir lėkščių, pirmą kartą istengiau pa-
dengti pietų stalą, sakyk, mama, ar nelaikei tu to aštuntuoju pasaulio
stebuklu, savo trečiuoju džiaugsmu?

O kai prasikalusiais ūsais berniokas, tiek kartų tave nervinęs, isten-
giau kartą už savo nemandagumą tau uždėti ranką ir ištarti: "Atsipra-
šau, atleisk, mama!", ar būtum galėjęs kokioje puotoje patirti šitokią
ketvirtą džiaugsmą?

Tu, mama, savo širdimi nujauti daugiau, nei aš protu išmanau. Tu tik-
rai džiaugiesi, nujausdama, kad aš tavo išmokytą malda kaip man duotą
dovaną kalbu savo širdy; tu mama, buvai ir esi man kunigas ir mama
šventoji. Tu juk džiaugiesi šituo penktuoju džiaugsmu?

Mama, gyvybės davėja, kartą iverks tavo baisioji priešė mirtis, gyvy-
bės naikintoja. Kai toje valandoje būsiu prie tavęs, tada galėsi, spaus-
dama mano ranką, šeštame džiaugsmo iškeliauti po prasmingo gyvenimo pas-
Tąjį, kuri tikėjai ir Jam pasakyti: "Viešpatie, aš, motina, jau čia, pas
Tave, o kada nors ateis ir mano meilės vaisiai, Tau ruošti mano vaikai".
Tai bus, mama, tavo septintasis, paskutinis, pats prasmingiausias
džiaugsmas, kurio jau niekas neatims.

Mama,

"Tau širdim už širdį, tau vargu už vargą,
Meile tau už meilę atiduot einu,
Kaip obels viršūnė pąguost galvą margą
Ir panešti žemės mirštančių dienų".

(Bern. Brazdžionis)

V L B T a r y b o s n a r i ų s u v a ž i a v i m a s

vyko š.m. kovo 3 Romuvoje. Iš 15 narių pradžioje dalyvavo 12, vėliau atvyko dar du. Dėl paaštrėjusio gripo negalėjo atvažiuoti dr.G.Bauras.

Posėdį 9,30 val. pradėjo ir jam vadovavo Vokietijos LB Tarybos prezidento pirmininkas dr.J.Grinius. Tik pabaigoje jį pavadavo vicepirmininkas tėv.Alf.Bernatonis, kuriam pradžioje teko rašyti protokolą. Be pataisų priimta kvietimuose į suvažiavimą išsiuntinėta darbotvarkė.

Praėjusio suvažiavimo protokolą perskaitė M.Landas. Kadangi dar nebuvo atvykęs jo autorius mokyt.V.Bartusevičius, nutarta svarstyti jo priėmimą vėliau. Nerasta reikalo protokolą fotokopijuoti ir išdalinti Tarybos nariams, o taip pat šį suvažiavimą įrašyti į magnetofono juostelę.

Į n u t a r i m ų k o m i s i j ą išrinkti: dr.J.Grinius, kun.V. Šarka ir M.Landas. Į b a l s ų s k a i š i a v i m o k o m i s i j ą - kunigai J.Dėdinas ir Fr.Skėrys.

A t a s k a i t i n i u s p r a n e š i m u s pradėjo Vokietijos LB Valdybos pirmininkas inž. J. Sabas. Jis pirmiausia pastebėjo, kad daug rūpesčio pr. metų pabaigoje sukėlė Lampertheimo miesto reikalavimas tuoj pat sumokėti 20.566,30 DM už gatvės sutvarkymą ir 20.330,--DM už Romuvos prijungimą prie miesto kanalizacijos. Po ilgų derybų su Lampertheimo ir Hemsbacho savivaldybėmis žodžiu sutarta, kad už gatvės sutvarkymą mokės Ginnazijos kuratorija kasmet po 3.000,--DM be %, o už prijungimą prie kanalizacijos sumokės Hemsbacho savivaldybė ta sąlyga, jei Vokietijos LB įrašys į nekilm. turto knygą (Grundbuch) tokio pat dydžio hipoteką Hemsbacho savivaldybės naudai. Hipoteka būtų mokėtina tik tuo atveju, jei Romuva būtų parduota ar kaip kitaip pasikeistų jos savininkas. Tą klausimą turės išspręsti šis suvažiavimas.

Nuo praėjusio Tarybos suvažiavimo iki šio, t.y. per metus, mirė 11 narių, naujų įstojo 13. Šiuo metu Vokietijos LB turi apie 1.000 registruotų narių. Ne visos apylinkės pateikia žinias apie narių mirtį, apie pasikeitusius jų adresus. Yra apylinkių, kurios iš viso mažai gyvybės rodo. Reguliariai veikia tik viena lituanistinė mokyklėlė su 7 mokiniais Bocholte. Ją remia Nordrhein-Westfalijos vyriausybė per mūsų įgaliotinį. Nereguliariai veikia mokyklėlė Stuttgarte.

Pr. metų gale išėjo iš spaudos dr.D.Augustaitytės lietuvių kalbos vadovėlis vokiečių kalba - Lehrbuch der Litauischen Sprache. Pardavinėjamas po 15 DM.

1978 rugpjūčio 19 Romuvoje suruošta nusisekusi Sodo šventė, sutraukusi apie 400 žmonių ir davusi per 4.000 DM pelno IV PLJ Kongresui ruošti.

Vokietijos LB Valdyba organizavo lietuvių dalyvavimą net trijose demonstracijose Bonnoje ir Kėlne. Demonstracijas Bonnoje pr. m. gegužės 4 L.Brežnevo lankymosi proga ir gruodžio 10, Žmogaus teisių deklaracijos jubiliejaus proga, ruošė Vokiečių žmogaus teisių draugija. Spalio 7 pamaldų Kėlno katedroje už persekiojamą Lietuvos Bažnyčią iniciatorius buvo Nijolės Sadūnaitės komitetas, bet lietuviams teko jo idėją įgyvendinti.

Įkurtas disidentų fondas. Jo apyvarta nedidelė (per 2.000 DM), bet jau spėta pasiųsti du vertingi siuntiniai dėl sovietų persekiojimų nukentėjusiems tautiečiams. Vajų turės tęsti naujoji Valdyba.

Pabrėžė, kad glaudžiai bendradarbiauta su IV PLJK ruošti komitetu. Kongreso ruošos darbams surinkta per 30.000 DM. Paveikiai prisidėta prie praėjusią vasarą vykdytų berniukų bendrabučio remonto darbų.

Naujajai Valdybai pranešėjas siūlė tęsti vispusišką paramą IV PLJ Kon-

... 4 ...

gresui, glaudžiai bendradarbiaujant su jam ruošti Komitetu. Mūsų Bendruomenė turėtų patenkinti ir jaunimo reikalus. Santykiavimas su Lietuva tolydžio didėja; reikia žiūrėti, kad jis būtų vykdomas apdairiai. Stengtis glaudžiau bendradarbiauti su apylinkėmis. Pradėta plati kartoteka, bet dėl A.Lipšio ligos įrašai joje negalėjo būti atlikti. Tą darbą turėtų tęsti naujoji Valdyba.

Nuomos už butus Romuvos gyventojams pakeltos tik 25%. Ir šiais metais jos turėtų būti keliamos. Vasario 16 gimnazija reikalinga Bendruomenės paramos. Ji turėtų būti suteikta, padedant aptvarkyti sodybą ir bendrabučius talkų būdu. Narių solidarumo įnašai nustatyti prieš 20 metų. Dabartinėmis sąlygomis jie per žemi.

Kai kurių planų Valdybai nepasisėkė įgyvendinti: nepavyko surengti centrinio Vasario 16 minėjimo, vaikų stovyklos, suorganizuoti lietuviškų knygų stendą tarptautinėje knygų mugėje Frankfurte.

Valdybos pirmininko inž. J. Sabo pranešimą papildė A. Lipšys. Kaip Valdybos atstovas jis dalyvavo IV PLJK ruošti komiteto posėdžiuose ir susidarė išpūdį, kad jaunimas aktyvus ir sukalbamas. Vokietijos LJ Sąjungos biuletenis "Kontaktas" sovietiniais terminais parašė apie Viktorą Petkų. Tai buvo redaktoriaus kaltė ir jis buvo tuoj atleistas. Siūle atgaivinti jaunimo bei vaikų stovyklas.

K o n t r o l ė s k o m i s i j o s protokola perskaitė kontrolierius kun. Fr. Skėrys. Š.m. sausio 25 tikrinta Vokietijos LB kasos ir ūkio atskaitomybė už 1978. Rasta, kad ji vedama tvarkingai. Metinė apyvarta - 64.256,85 DM. Metai baigti su - 0,35 DM. 1978 pajamų-išlaidų apyskaita ir balansas tikri, todėl siūle Tarybai juos patvirtinti, atleidžiant Valdybą nuo atsakomybės.

G a r b ė s t e i s m o pirmininko pavaduotojas J. Lukošius pranešė, kad per praėjusius metus Teismas bylų neturėjo. Bet dėl to nesą ko džiaugtis. Mūsų Bendruomenės susiginčiję nariai, grasina vienas kitam kreiptis, o kartais ir kreipiasi į vokiečių teismą, užmiršdami, kad turime savo Garbės teismą. Reiktų nevengti juo pasinaudoti.

R e f e r e n t a s v a i k ų r e i k a l a m s tėv. Alf. Bernatonis neturėjo nieko pranešti.

Referentas s o c i a l i n i a m s ir t e i s i n i a m s reikalams J. Lukošius nurodė, kad darbas šioje srityje tęsiamas: tautiečiai, besikreipia į jį, gauna patarimų. Kai atsiranda svarbus reikalas, labai senus žmones tenka aplankyti jų gyvenam. vietose. Vis daugiau vokiečių įstaigų kreipiasi į Vokietijos LB Valdybą, prašydamos patarimų dėl užskaitymo į rentas bei pensijas prieš karą Lietuvoje išdirbto laiko.

Dr. J. Grinius pareiškė nebelaikąs savęs visuomeninių reikalų referentu, nes praėjusiame Tarybos suvažiavime nebuvo perrinktas. Išsiaiškinta, kad referentų perrinkimas nereikalingas. Tačiau, kad nekiltų neaiškumų, vėliau patvirtinti visi buvę referentai ir į vakuojančią kultūros reikalų referento vietą išrinktas kun. J. Dėdinas.

Referentas s t a t u t ų r e i k a l a m s J. Barasas išdalino visiems Tarybos nariams du pakeitimų projektus: vieną - Vokietijos LB statuto ir antrą - VLB Tarybos rinkimų nuostatų.

Apie 1978 Toronte įvykusį V PLB S e i m ą painformavo jo nariai: J. Lukošius, R. Tendzegolskis, Vyt. Svilas ir dr. A. Veigel-Plechavičiūtė.

Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. Alf. Bernatonis apžvelgė gimnazijos problemas. Pr. metais Kuratorijos valdybos užsibręžtų darbų sąrašė buvo surasti berniukų bendrabučio vedėją. Nuo š.m. sausio 1 jo pareigas eina Vilius Lemkė. Taip pat buvo norėta padidinti mokinių skaičių. Pastangos liko nevaisingos: šiemet turime 10-mi moki-

nių mažiau. Numatyta sudaryti mokinių verbavimo komisija. Neįvykdytų darbų sąrašė yra ir pilies stogo bei balkono pataisymas. Kai Kuratorija paprašė šiems reikalams lėšų, Baden-Württembergo vidaus reikalų ministerija atsakė, kad pilies remontu turėtų rūpintis Lietuvos Bendruomenė. Berniukų bendrabučio remontas įvykdytas talkos būdu. Pranešėjas išvardino visus talkininkus ir jiems dėkojo. Prieš IV PLJ Kongresą reikia atlikti pagrindinį remontą I pilies aukšte, kad būtų kur svečius patalpinti.

Kuratorijos valdybos pirmininkas nusiskundė, jog negalima sklandžiai vykdyti sąmatų. Pradžioje metų gimnazija turi pinigų skolintis iš banko, o gale metų tenka skubėti juos išleisti, nes likusius reikia gražinti vyriausybei.

Apie Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos veiklą pranešė A.Šmitas. Kadangi veiklesni Sąjungos nariai įtraukti į IV PLJ Kongreso ruošos darbus, tai šios organizacijos veikla pr. metais nebuvo gyva. Suroštas N.Metų sutikimas.

IV Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui ruošti komiteto pirmininkas A.Šmitas supažindino su Kongreso ruošos darbais ir jo programa. Kadangi šiais klausimais daug rašoma INFORMACIJOSE ir kitoje lietuvių spaudoje, tai tų žinių čia nekartosime. Baigdamas pranešimą, pirmininkas dėkojo Vokietijos LB Valdybai už sukauptas stambias lėšas, kuriomis dengiamos organizacinės išlaidos. O jos didelės: vien registracijos lapų spausdinimas kainavo 1.200,--DM. Tikimasi, kad pasiseks išsiversti su 40.000,--DM.

Kontrolierius kun.Fr.Skėrys pasidžiaugė, kad Ant.Šiugždiniui, jun., perėmus IV PLJK išdinininko pareigas, atskaitomybė žymiai pagerėjo: kasos žurnalas vedamas tvarkingai, visi išlaidų dokumentai tvirtinami dviejų Komiteto narių parašais.

Po pranešimų vyko gyvos, kartais net karštokos diskusijos. Jų metu turėjo progos pasisakyti visi suvažiavimo dalyviai. Daug kalbėta senųjų ir naujųjų hipotekų klausimais. Daugumos nuomonė išreikšta rezoliucijoje, kurioje sakoma, kad Taryba įgalioja naująją Valdybą ištirti gimnazijos rūmų ir naujo bendrabučio statybai duotų hipotekinių paramų nurašymo galimybes ir, joms atsiradus, nedelsiant pradėti hipotekines skolas nurašinėti.

Taryba, išsamiai apsvarsčiusi 20.330,--DM skolą Lampertheimo savivaldybei už Romuvos sodybos prijungimą prie Hüttenfeldo kanalizacijos, įpareigoja Valdybą ištirti visas galimybes gauti iš Vokietijos Federalinės ar Baden-Württembergo valdžios reikalingą sumą pinigų jai užmokėti. Valdybai taip pat siūloma kreiptis į apylinkės ir valsčiaus įstaigas bei vietas atstovus Bonnos bei Stuttgarto parlamentuose. Negavus finansinės pagalbos iš minėtų vietovių, Valdybai pavedama, glaudžiai bendradarbiaujant su Taryba, ištirti palankiausią būdą skolai padengti ir tuo reikalu be Tarybos sutikimo nedaryti galutinio sprendimo.

Visuotinio pritarimo susilaukė ir rezoliucija, siūlanti Tarybos vardu padėkoti ZDF Mainze už televizijos programą apie Pabaltijį, rodytą 1979 vasario 18, ir paprašyti paskolinti ją Vokietijos lietuvių bendruomenei. Taip pat paprašyti ZDF parodyti panašų filmą birželio 14-17.

Didelį Tarybos narių pasipiktinimą iššaukė žinia apie sovietinio pareigūno reikalavimą, kad mokiniai nedalyvautų 1978 gruodžio 10 Bonnoje ruoštoje Žmogaus teisių demonstracijoje. Dėl to priimta rezoliucija, kuria Vokietijos LB Taryba prašo Vasario 16 gimnazijos kuratoriją apsvarstyti "Tėviškės" draugijos daromą įtaką šiai gimnazijai ir paprašyti jos vadovybę tinkamų pamokų metu supažindinti mokinius su minėtos draugijos ir jos organizuojamų jaunimo kelionių į Lietuvą tikslais bei

-- 6 --

iš jų kylančiais pavojais.

Patirta, jog PLB pageidauja, kad vasarą Vasario 16 gimnazijoje būtų ruošiami lituanistiniai kursai su kreditais (įskaitomis) studentams amerikiečiams. Jie atsigabentų ir daugumą profesorių.

Po trumpų diskusijų nutarta 1978 pajamų-išlaidų a p y s k a i t a patvirtinti 64.257,--DM sumos, atleidžiant Valdybą nuo atsakomybės.

Neilgai truko ir diskusijos dėl 1980 sąmatos. Ji priimta 45.000,--DM sumos, kurių daugiau kaip pusę (25.000,--DM) sudaro Federalinės viešųjų reikalų departamento parama. 1979 sąmata priimta praėjusiame Tarybos suvažiavime.

M.Landas pateikė Muncheno "Ratuko" prašymą padėti jam įsigyti akordeoną už 4.000 DM. Kadangi tokia parama šių metų sąmatoje nenumatyta, tai iš sąmatinių sumų žymesnės paramos šiam reikalui skirti neįmanoma. Valdyba paprašyta paremti "Ratuką" tūkstančiu DM akordeonui pirkti, jei metų gale susidarytų atliekų.

Į Vokietijos LB Valdybą išrinkti: Arminas Lipšys, dr. Alina Veigel-Plechavičiūtė, Justinas Lukošius, Eugenija Lucienė ir Algis Vitkus. Kandidatai - Andrius Šmitas, Antanas Veršelis, inž. Juozas Sabas ir Ričardas Tendzegolskis.

Po savaitės Valdybos nariai taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas ir Valdybos atstovas Vasario 16 gimnazijos kuratorijoje A.Lipšys, vicepirmininkė E.Lucienė, sekretorė dr.A.Veigel, išdininkas J.Lukošius ir narys jaunimo reikalams A.Vitkus.

Kovo 16 A.Lipšius sveikatos sumetimais pasitraukus iš Valdybos, jo vietą užėmė I kandidatas A.Šmitas. Kiti nariai paliko savo pareigose. Vicepirmininkė Eug.Lucienė paskirta atstove Vasario 16 gimnazijos kuratorijoje.

Į Kontrolės komisiją išrinkti: kun.Fr.Skėrys, Rič. Tendzegolskis ir Ant.Veršelis.

Į Garbės teisimą: pirmininkas prel.dr.Jonas Aviža, teisėjai - Jurgis Barasas ir Marija Dambriūnaitė-Šmitienė.

Suvažiavimas baigtas 23 val. Posėdžiui pirmininkavęs tėv.Alf.Bernatinis padėkojo buvusiai Valdybai už atliktą darbą, o naujajai palinkėjo sėkmės ir pažadėjo Tarybos paramą. Pasidžiaugė, kad šis suvažiavimas buvo darnesnis už praėjusį. Kvietė prašyti Dievą, kad laimintų mūsų darbus. Sugiedotas tautos himnas.

Šiame suvažiavime buv. Valdyba dalyvavo pakitėjusios sudėties. Nuo š. m. vasario 1 pasitraukė vicepirmininkas mokyt.Vytautas Svilas. Atsišalinimo rašte jis sako: "Bandžiau suaktyvinti VLB veiklą prieš Lietuvos okupantą, prieš Lietuvos komunistų veiklą tiek Lietuvoje, tiek į jų skverbimąsi į užsienyje gyvenančių lietuvių gretas. Padėti moraliai ir materialiai Lietuvoje gyvenantiems lietuviams jų sunkioje kovoje su komunistais. Tačiau pritarimo tam nesulaukiau nei VLB Tarybos suvažiavimuose nei iš V Seimo naujos išrinktos PLB Valdybos pusės. Tai gi nerandu reikalo ir tikslo ilgiau pasilikti VLB Valdyboje"... Pasitraukusio mokyt.V.Svilo pareigas buvo perėmusi I kandidatė mokyt. M.Dambriūnaitė-Šmitienė.

--- oOo ---

S a a r b u r g

Š.m. vasario 24 čia susirinko VLB Saaro krašto apylinkės lietuviai. Pirmininkas Alg.Palavinskas apžvelgė paskutiniųjų metų veiklą. Jis ir Šakaitienė pasidalino su susirinkusiais išpūdžiais iš lankymosi Lietu-

voje ir parodė nuotraukų bei skaidrių. Susirinkimas vienbalsiai paprašė Apylinkės valdybą dar vienerius metus eiti savo pareigas. Nutarta š.m. gegužės 5 suruošti Motinos dienos minėjimą Homburge. Po susirinkimo gerokai pasilinksmina, gaivinantia alučiu bei limonadu.

R o m u v a

Apylinkės visuotinis narių susirinkimas buvo kvieštas š.m. balandžio 6 17 val., bet pusei narių nesusirinkus, jis buvo pradėtas 17,30 val. Atvyko 14 asmenų. Pirmininkavo J.Lukošius, sekretoriavo R.Valiūnas.

Apylinkės pirmininkas R.Tendzegolskis pranešė, kad nors sąrašuose yra 47 nariai, bet daugelis išsikėlė kitur ir likę 36, o solidarumo įnašus susimoka tik 32. 1977-ieji buvo aktyvios veiklos metai. 1978 buvo liėsi - surengtas tik karnavalas. Vasarą susirgo pirmininkas ir sekretorius. Be to, rugpjūčio mėn. Romuvoje įvyko didelė Sodo šventė. Prie jos suruošimo paveikiai prisidėjo apylinkės vadovybė ir daugelis narių. Vasario 16 minėjimus čia kasmet ruošia gimnazija. Trejus metus veikė vargo mokykla. Gimtadienių progomis kiekvienam nariui pasiunčiamas sveikinimas.

Iždininkas Ant.Veršelis supažindino su trejų metų finansine apyvarta. Pajamos: iš anksčiau buvo likę 648,30 DM, solidarumo įnašai 853,50 DM, Baden-Württembergo vyriausybės parama 200,--DM, renginių pelnas 68,67 DM. Išlaidos: 70% solidarumo įnašų Vokietijos LB Valdybai 597,45 DM, aukos IV PLJ Kongresui 510,--DM, administracijos išlaidos 205,40 DM. Kasoje yra 457,45 DM.

Vyko gyvos diskusijos dėl veiklos. Valdyba susilaukė priekaištų, kad per mažai suruošė kultūrinių renginių bei iškylių. Esąs apleistas naujų narių verbavimas, ypač mokiniuose. Valdybos teisintojai nurodė, jog daugelis narių mano, kad jų bendruomeninės pareigos pasibaigia valdybos išrinkimu. Viską turi daryti vadovybė, o nariai - tik kritikuoti. Iždininkas pastebėjo, jog iš kai kurių narių netgi solidarumo įnašų tenka po kelis kartus prašinėti.

Kun.J.Dėdinas kvietė gausiau dalyvauti moksleivių pamaldose, kurios laikomos kiekvieną sekmadienį 10,30 val. Sutarta vieną sekmadienį kas mėnesį ir toliau gyvenantiems susirinkti į moksleivių pamaldas Hüttenfelde, o paskui papietauti gimnazijoje ir pabendrauti.

Sekantį susirinkimą nutarta kviešti š.m. gegužės 19-tą 15,30 val. gimnazijoje ir išsirinkti naują vadovybę bei kontrolės komisiją.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

K u r a t o r i j o s n a r i ų s u s i r i n k i m a s

įvyko š.m. kovo 10 gimnazijos salėje. Prasidėjo 9,10 val. Susirinko visi 13 narių ir Kuratorijos valdybos buv. iždininkas inž.J.Sabas. Atidarė Valdybos pirmininkas tėv.Alf.Bernatonis, pakviesdamas visus minutę susikaupti ir pasveikindamas naujus Kuratorijos narius: Vokietijos LB Valdybos pirmininką A.Lipšį ir Mokinių tėvų komiteto atstovą Herbertą Liepą. Susirinkimui pirmininkauti išrinkta dr.A.Veigel-Plechavičiūtė, sekretoriauti - dr.J.Grinius. Priimta su kvietimu visiems nariams išsiuntinėta darbotvarkė.

Praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė jam sekretoriavęs dr.J.Norkaitis. Po neesminių pastabų jis priimtas balsų dauguma.

Pranešimų eilę pradėjo Kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. Alf. Bernatonis. Pradžioje jis pakartojo Vokietijos LB Tarybos suvažiavime š.m.

- 8 -

kovo 3 praneštus duomenis (žr. 4 ir 5 psl.), padarydamas išvadą, kad apskritai imant, gimnazijos finansai geri. Tik šių metų pradžia sunki: jau padaryta 70.000,--DM skolos, kuri gali pakilti iki 100.000,--DM, nes nei Bonna, nei Stuttgartas iki šiol dar nieko nedavė. Priežastis - didelis biurokratizmas ministerijose.

Kuratorijos valdyba per praeitą kadenciją turėjo 10 oficialių posėdžių ir daug kartų tartasi be posėdžių. Teko dažnai lankytis gimnazijoje. Jos reikalais nuvažiuota apie 9.000 km. Pirmininkavimas davė nemažus materialinius nuostolius, nes visus kelionpinigius gražino gimnazijai. Kuratorijos valdyboje labai pasigedo draugiško bendradarbiavimo. Dėkojo visiems gimnazijos geradariams ir rėmėjams, o naujai Valdybai linkėjo sėkmės ir geresnio sugyvenimo.

Gimnazijos direktorius V. Natkevičius, M.A. pirmiausia pastebėjo, kad š.m. sausio mėn. suėjo 25 metai kai Vasario 16 gimnazija iš Diepholzo persikėlė į Hüttenfeldą. Pradžioje materialinės sąlygos buvo prastos, bet užtat didelis entuziazmas. Mokėsi apie 200 mokinių. Balfas aprūpino maistu. Algos buvo simbolinės. Gimnazija turėjo gerą chorą, stiprią tautinių šokių grupę. Mokiniai savitarpy kalbėjo tik lietuviškai. Dabar turime geras buitines sąlygas, bet tik 58 mokinius: 33 mergaites ir 25 berniukus; 13 iš JAV-bių, 3 iš Kanados ir 2 iš Venecuelos, kiti iš Vokietijos. 1978 iš Vokietijos įstojo tik 3 mokiniai. Įsteigta atskira klasė su 9 mokiniais iš JAV-bių. Tai trukdo integraciją.

Toliau direktorius kalbėjo apie pažangumą moksle bei elgesį. Tuos duomenis esame jau paskelbę š.m. "Informacijų" 1/2 Nr. 8 ir 9 psl.

Kuratorijos valdybos išdininkas inž. J. Sabas aptarė finansinę padėtį. Ji atsispindėjo prieš susirinkimą Kuratorijos nariams išsiuntinėtuose finansiniuose dokumentuose: gimnazijos ir bendrabučio sąmatose, balansuose bei pajamų-išlaidų apyskaitose. Pateikė keletą palyginamųjų skaičių: tėvų įnašas buvo 5% didesnis, negu prieš metus, auklėjimo paramos iš vokiečių įstaigų gauta per 5% daugiau, aukų - apie 36% daugiau, bet jos sudaro palyginti menką poziciją bendroje apyvartoje. Iš viso bendrabutis turėjo 11,8% daugiau pajamų. Atsirado nenumatytų išlaidų: tuoj pat reikia taisyti šildymo katilą gimnazijoje ir kt.

Baigdamas nusiskundė, kad jo darbas Kuratorijos valdyboje buvo sunkus dėl bendradarbiavimo stokos. Norėjęs pasitraukti, bet pasilikęs tėv. Bernatonio prašomas. Visos pastangos pagerinti administracijos darbą nedavė vaisių. Kėlė statuto keitimo klausimą.

Gimnazijos ir bendrabučio apyskaitą š.m. vasario 4 tikrino kontrolieriai dr. J. Norkaitis ir inž. J. K. Valiūnas. Pranešimą abiejų vardu padarė dr. Norkaitis. Sausio 20 gimnazijos atskaitomybę tikrino oficialus ūkio tikrintojas (Wirtschaftsprüfer) Dr. Heckmann; mūsų kontrolieriai galėjo naudotis jo protokolu. Kontrolierių išvados: lėšos naudojamos tikslingai ir taupiai. Nereguliarumų nei minėtinų formalių trūkumų nerasta. Mokamos algos labai mažos. Inventorius balanse parodytos vertės neturi. Pasisakė už Kuratorijos valdybos atleidimą nuo atsakomybės.

Finansiniai padėčiai paryškinti ir 1977 palyginti su 1978 dr. Norkaitis iškabino porą jo paties pagamintų diagramų. Jos aiškiai rodė, kad gimnazija 1977 turėjo 429.000 DM pajamų ir išlaidų ir 500.000 DM 1978, o bendrab. - " - " 259.000 " - " - " - " - " 278.000 " - " - " iš viso 1977 turėta 688.000 DM pajamų ir išlaidų ir 778.000 DM 1978.

Tėv. Bernatonis pridūrė, kad 1978 berniukų bendrabuty pakeistos visos lovos. Tai kainavo apie 15.000 DM. Pinigai surinkti iš aukotojų.

Sutartą diskusijas vykdyti pirmiausia finansiniais klausimais. Joms vadovavo dr. J. Norkaitis.

Nesutarimai Kuratorijos valdyboje rado atgarsį ir diskusijose. Jos nariai bandė vienas kitam priekaištauti, bet greitai buvo viskas išsiaiškinta. Nutarta 1978 gruodžio 31 balansus - gimnazijos 252,80 DM ir bendrabučio 52.329,26 DM, ir 1978 pajamų-išlaidų apyskaitas - gimnazijos 499.557,53 DM ir bendrabučio 312.836,24 DM sumų patvirtinti ir atleisti Valdybą nuo atsakomybės.

1979 ir 1980 sąmatų svarstymas ir priėmimas ilgai neužtruko.
 1979 sąmatos patvirtintos: gimnazijos 523.794,--DM, bendr. 332.250,--DM
 1980 " " " " 538.110,-- " " 371.400,-- "

Vyko karštos diskusijos dėl pranešimų. Išdininkas inž. J. Sabas padarė priekaištų direktoriui. Kuratorijos susirinkimas nuo jų atsiribojo rezoliucija.

Apie Pedagoginės komisijos darbą pranešė dr. J. Norkaitis. Komisijoje belikę du nariai - dr. J. Grinius ir pranešėjas. Trečias narys - kun. Br. Liubinas - pasitraukė, nes nebėra Kuratorijos narys. Komisija suredagavo ir Kuratorija jau patvirtino bendrabučio tvarkos nuostatus. Dėl jų taikymo buvo kilę neaiškumų. Abu nariai atskirai lankėsi gimnazijoje, stebėjo mokytojų darbą klasėse. Apie jį susidarytas neblogas įspūdis. Mokytojai kėlė įvairių klausimų. Dr. J. Grinius pr. metais dalyvavo ir keliamuosiuose egzaminuose.

Dr. Veigel-Plechavičiūtė supažindino su mokinių iš JAV-bių pageidavimais, kuriuos patyrė iš ilgesnių pokalbių su jais. Ji perskaitė ir Vasario 16 gimnazijai remti komiteto Čikagoje pirmininkės O. Zailskienės pageidavimus.

Daug laiko užėmė aiškinimasis naujos vokiečių programos gimnazijoms ir ar mūsų gimnazija yra prie jos prisitaikiusi. Iš kitos pusės reikia taikytis ir prie JAV-bių mokyklų programų, nes norint susilaukti iš ten daugiau mokinių, būtina su jais išeiti ir amerikiečių mokyklų kursą. Paaiškėjo, kad painus reikalas yra pasirinkimas pagrindinių ir šalutinių dalykų abitūros egzaminams, nes nuo to daug priklausys jų pasisekimas.

Priartėjus Kuratorijos organų rinkimui, balsams skaičiuoti pakviesti J. Barasas ir P. Nevulis. Iš pradžių į Valdybą pasiūlyti beveik visi nariai ir visi atsisakė. Po keletos minučių pertraukos sutiko būti renkami tėv. Alf. Bernatonis (numatytas pirmininku) ir dr. Alina Veigel-Plechavičiūtė (numatyta išdininke). Jie abu ir išrinkti didele balsų dauguma.

Į Pedagoginę komisiją prie dr. J. Griniaus dar perrinktas dr. J. Norkaitis ir naujai išrinktas kun. Fr. Skėrys.

Į Kontrolės komisiją perrinkti dr. J. Norkaitis ir inž. J. K. Valiūnas.

Pabaigoje ilgiau sustota prie mokinių verbavimo. Konstatuota, kad iki šiol mokinių skaičius iš užjūrių tolydžio auga, o iš Vokietijos mažėja. Pageidauta, kad mokiniai iš užsienio atvyktų ne vieneriems, o bent dvejiems metams. Tačiau dauguma mokinių turėtų būti iš Vokietijos, nes, esant priešingai, galėtų iškilti mokyklos išlaikymo klausimas. Mokytojai sutinka važiuoti mokinių verbuoti Vokietijoje. Pageidauta, kad į šį darbą daugiau įsijungtų Vokietijos lietuvių jaunimo sąjunga, ypač buvę šios gimnazijos mokiniai. Didesnį dėmesį reiktų kreipti į naujai iš Lietuvos atvykstančias šeimas.

Pasisakyta dėl "Tėviškės" draugijos organizuojamų mokinių ekskursijų į Lietuvą. Rasta, kad nei Kuratorija, nei Gimnazijos vadovybė negali jų uždrausti atostogų metu, todėl susirinkimas prašo Gimnazijos vadovybę atitinkamai joms paruošti mokinius, o taip pat painformuoti mokinių tėvus. Susirinkimas baigtas 24 val. Lietuvos himnu.

- 10 -

VASARIO 16 GIMNAZIJAI REMTI KOMITETAS ČIKAGOJE,

kuris savo atstove Kuratorijoje turi dr.A.Veigel-Plechavičiūtę, yra vadovaujamas nenuilstančios darbuotojos O. Z a i l s k i e n ė s . Be jos komitete dalyvauja E.Razmienė, dr.V.Šaulys, A.Šležienė, P.Zailiskas, I.Sekmokienė, K.Avižienis, inž.D.Bielskus, A.Vasonienė.

Pereitų metų gale pasimirė komiteto narys, ilgą laiką tvarkęs jo finansus Pr.Sekmokas. Šis nuoširdus gimnazijos rėmėjas labai daug prisidėjo, kad komitetas galėjo surinkti daug aukų šelpti gimnazijoje besimokantiems mokiniams iš Pietų Amerikos. Komiteto dėka ypač padidėjo gimnazijos mokinių skaičius iš JAV-bių.

O. ir Pr.Zailiskai komiteto jiems paskirtus 50 dolerių už išlaidas susirašinėjant su gimnazija, už keliones ryšium su mokinių verbavimu ir t.t. paaukojo gimnazijai, nupirkdami gražų menišką rankų darbo vytį ir jį atsiuntė gimnazijai. Vytis kabo vienoje klasėje. Be to, jie gimnazijai yra surinkę per būrelius tūkstančius dolerių bei dideles sumas jau suaukoję asmeniškai.

Nuoširdus dėku visiems komiteto nariams už pastangas išlaikyti Vasario 16 gimnaziją.

V i e š n i o s

Kovo mėn. gimnazijoje svečiavosi 3-jų mokinių mamytės iš Čikagos: vyr. skautininkė I.Kerelienė, dailininkė Z.Sodeikienė ir B.Zalatorienė. Jos apžiūrėjo gimnaziją, aplankė pažįstamus ir spėjo paekskursuoti po Vokietiją ir Austriją bei Italiją.

P a m a l d o s u ž L i e t u v ą

Pasaulio lietuvių maldų grandinėje už Lietuvą kovo 20-ji buvo skirta Vasario 16 gimnazijai. Jos kapelionas kun.J.Dėdinas pakvietė visus Romuvos gyventojus ir mokinius į kaimo bažnytelę. Per jo aukojamas šv.mišias buvo skaitomos Sibiro lietuvių parašytos maldos, Nijolės Sadūnaitės gynimosi kalba teisme (skaitė Laima Šulaitytė ir Rita Koznikaitė) ir giedamos religinės-patriotinės giesmės. Vargonavo muz.V.Banaitis. Altorius buvo papuoštas spygliuotomis vielomis ir tautinių spalvų kaspiniu apvedžiotu kryžiumi.

Po pamaldų, V.Banaičiui grojant vargonais lietuviškas melodijas, kun.J.Dėdinas parodė šviesos paveikslų lietuviškos heroikos temomis.

S u s i r g o K u r a t o r i j o s p i r m i n i n k a s

Š.m. balandžio 14 Vokietijos LB Tarybos prezidiumo vicepirmininką ir Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininką tėvą A l f o n s ą B e r n a t o n ą ištiko širdies priepuolis. Tuoju buvo nugabentas į ligoninę Dieburge ir paguldytas į Intensiv-Station skyrių, kur pamažu taisosi. Gegužės pradžioje žada persikelti į Šv.Kotrynos ligoninę Frankfurte toliau gydytis.

----- xXx -----

K A T A L I K Ų S U V A Ž I A V I M A S

Š.m. balandžio 17-20 Vak.Europos lietuvių sielovados kunigų ir pasauliečių suvažiavimą Bad Wörishofene sukvietė vysk.A.L.Deksnio įgyliotinis mons.dr. P. C e l i e š i u s . Į jo kvietimą atsiliepė per 40 asmenų: per 10 dvasiškių ir apie 30 pasauliečių, daugiausia iš V.Vokietijos, tačiau netrūko atstovų ir iš Italijos, Austrijos, Prancūzijos, Anglijos, Švedijos. Posėdžiai vyko kun.A.Bungos vadovaujamos Šv.Ulricho parapijos centro patalpose Litauenplatz 3. Ten pat buvo pusryčiaujama ir vakarieniamajama, o pietauti teko netoliese esančioje svetainėje. Nakvynės buvo užsakytos kaimynystėje esančiuose patogiuose ir ne-

brangiuose pensionatuose bei viešbuty.

Rytiniams pusvalandžio mąstymams konferencijų kambary vadovavo kun. A. R u b i k a s . Šv. mišias bažnyčioje pirmą dieną aukojo 8, antrą 10, o paskutinę 12 dvasiškių. Ypač gražus buvo religinis giedojimas, vargonais palydint prof. V. Vasyliūnui.

Suvažiavimą balandžio 18 rytą atidarė prel. dr. Celiešius. Pirmininkauti pakviestas dr. J. Grinius, sekretoriauti - J. Lukošius. Vysk. Deksnui sukalbėjus malda ir visiems - Tėve mūsų, paskaitą apie šventųjų skelbimą skaitė tėv. dr. J. V a i š n o r a , arkivysk. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos postuliatorius.

Šventųjų skelbimo tikslas - pristatyti juos tikintiesiems kaip sektingus pavyzdžius. Prelegentas apžvelgė šventųjų garbinimą ir jų skelbimo tvarką nuo I a. iki šių dienų. Dabar šventieji skelbiami dviem tarpsniais: beatifikacija ir kanonizacija. Iki paskelbimo palaimintuoju kandidato byla turi pereiti tris tyrimo laipsnius ir tai trunka vidutiniškai nuo 50 iki 100 metų. Būna ir išimčių. Arkiv. Jurgio Matulaičio byla pradėta 1953 Romoje ir jau praėjo visus tris tarpsnius. Po paskaitos buvo daug klausimų, kuriuos prelegentas išsamiai paaiškino.

Popietinę paskaitą apie ekumenę tarp lietuvių krikščionių skaitė kun. K. S e n k u s . Jo nuomone, glaudus lietuvių krikščionių bendradarbiavimas palengvintų kovą su komunizmu. Pacitavo vokiečių pažiūras į krikščionių vienybę ir jos teigiamas bei neigiamas puses. Per upę, skiriančią krikščionis, seniai pastatytas tiltas. Jo statytojas - Jėzus Kristus, kuris mirė, kad suburtų išsklaidytus savo vaikus. Diskusijų metu vyravo nuomonės, kad reikia žiūrėti, kas mus jungia, bet neužmiršti ir, kas skiria.

Vakare Šv. Ulricho bažnyčioje įvyko aukšto lygio religinės muzikos koncertas. Atlikti lietuvių ir svetimtaučių kompozitorių kūriniai. Vargonais (tik ką už 200.000 DM išigytais) grojo prof. V. V a s y l i ū - n a s , giedojo Ričardas D a u n o r a s . Koncerto klausėsi ir vokiečiai. Vargonų šventinimo iškilmės įvyks birželio mėn. Jose dalyvaus ir didelis lietuvių draugas kardinolas Antonio Samorė.

Balandžio 19 per rytinius mąstymus kun. Rubikas pranešė, kad šv. mišios šiandien bus aukojamos už š. m. balandžio 5 mirusį kun. Karolį Garucką, lietuviškosios Helsinkio grupės narį. Jis buvo palaidotas bal. 10, dalyvaujant per 100 kunigų, vyskupams Slatkevičiui ir Steponavičiui ir miniai žmonių. Pamokslą pasakė Tikėjimui ginti komiteto narys kun. Svarenskas ir kt.

Dievas, Lietuva ir mes - šia tema paskaitą priešpiet skaitė prel. L. T u l a b a iš Romos. Pagrindinė tezė: Dievo išganymo planuose ir tautos turi savo vietą. Prelegentas bandė atspėti, kokį uždavinį Dievas yra skyręs mūsų tautai ir ar jį vykdo. Paskaita išpuošta lietuvių poetų eilėraščiais.

Į suvažiavimą užsuko iš Airijos sostinės į JAV-bes grįžtantis Religinės šalpos direktorius kun. Kaz. P u g e v i č i u s . Jis ten buvo kviestas daryti pranešimo apie krikščionių padėtį Šiaurės Rytų Europoje Šv. Tėvo Jono Pauliaus II bažnytinio choro iš Krokuvos koncertų proga. Jis parodė iš Lietuvos gautą bedievių sudaužytą Kristaus kančią ir Eucharistijos bičiulių sąjungos įstatus. Jie iš Lietuvos kviečia ir mus jungtis į Eucharistijos garbinimą. Paleido per rankas susipažinti ir su Lietuvos Katal. Bažnyčios Kronikos 21, 25 ir 36 Nr. Nr. originalais. Papasakojo apie lietuvių nuotaikas JAV-bėse.

Popiet savo paskaitoje kun. J. P e t r o š i u s iš Paryžiaus dėstė motyvus, kodėl reikalinga bažnytinė lietuviška veikla mūsų išeivijoje.

- 12 -

Nurodė, kad lietuviškai išeivijai gresia pavojus palikti be kunigų. Šiemet Europoje vyks IV PLJ Kongresas. Jame bus nusmaigstomos veiklos gairės politinėje, kultūrinėje ir visuomeninėje srityse. Prelegentas pasigedo religinių temų. Šiame suvažiavime jis pasigedo paskaitos apie IV PLJ Kongresą ir daugiau jaunimo. Pateikė smulkia Prancūzijos, ypač Paryžiaus ir jo apylinkių lietuvių statistiką, darydamas išvadą, jog padėtis kelia nerimą. Su jaunimu jau dabar reikia santykiauti svertima kalba.

Per pertrauką visi pasirašė sveikinimą popiežiui Jonui Pauliui II ir Augsburguro vyskupui J.Stimpfle. Per pavakarius kun.V.Šarka visų vardu pasveikino vysk.A.L.Deksni jo 10 metų vyskupavimo jubiliejaus proga. Įteikta didžiulė puokštė gėlių. Po vakarienės padėkota kun.A.Bungai už patalpas ir už nuoširdų rūpinimąsi suvažiavimu.

Balandžio 20 kun.Rubikas pravedė paskutinį mąstymo pusvalandį konferencijų salėje. Bažnyčioje vysk.A.L.Deksnis su 11 dvasiškių aukojo šv.mišias ir pasakė pamokslą, kuriame iškėlė visų suvažiavime skaitytų paskaitų svarbiausias mintis ir pabrėžė tokių suvažiavimų svarbą. Po programoje nenumatytų skanių ir sočių pusryčių visi išskubėjo savais keliais.

Vysk. A. L. D e k s n y s S t u t t g a r t e

lankėsi balandžio 1. Prel.dr.P.Celiešius dviemomis konferencijomis supažindino tikinčiuosius su atsigrėžimo į Dievą ir Eucharistijos svarba. Šv.mišias vyskupas celebravo su prelatais P.Celiešium ir Kl. Razminu ir pasakė pamokslą apie Kristas kančios prasmę. Buvo giedamos liet. giesmės. Vargonėliais grojo Alfr.Hermanas.

Po bendrų pietų vyko sveikinimai. Organizacijų, įstaigų bei sambūrių vardu sveikino Z.Glemžienė, stud.Alfr.Lucas, Jurg.Šimkutė, prel.Joh. Barth, Ministerialdirigent Haun, klebonas W.Borowski, stud.Grosser. Surengta Biblijos parodėlė ir relig. meninė programa, kurią atliko kun.K.Senkus, smuikin.Wid.Hader, pianistas Alfr.Appenzeller. Po vysk. Deksnio padėkos žodžio visi sugiedojo Marija, Marija. Kavutę bičiuliškam pobūviui paruošė Eug.Lucienė su talkininkais.

----- xXx -----

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

IV PLJK Vokietijos atstovų suvažiavimas įvyko kovo 10 ir 11 Romuvoje. Atstovai buvo supažindinti su praėjusiais trimis kongresais ir IV PLJ K ruošia. Studijinės programos komisijos pirmininkas V.Bartusevičius paaikškino studijų dienų programą. Atstovai pasirinko būrelius, kuriuose jie norėtų dalyvauti Kongreso metu, pažadėjo paruošti diskusinę medžiagą ir gegužės mėn. susirinkti diskusijų.

Gitos Kupčinskienės vadovaujamas Bostono etnografinis ansamblis iš JAV-bių, pasižymėjęs lietuvių vestuvinių papročių vaizdavimu, atliks meninę programą IV PLJK uždarymo koncerte Frankfurte liepos 28.

Š.m. kovo 17 vyko IV PLJK komiteto posėdis, kuriame buvo svarstomi daugiausia techniškai reikalai. Į Komitetą priimtas naujas narys - kultūrinių renginių komisijos pirmininkas Algis Stankus-Saulaitis. Iš-klausyti prezidiumo ir komisijų pirmininkų pranešimai, iš kurių paaiškėjo, kad centrine registracija rūpinasi Ant.Šiugždinis ir Jūratė Jurkšaitė. Nors registracijos terminas jau seniai praėjęs, tačiau tik Europos kraštai tvarkingai ir laiku prisiuntė komitetui registracijos anketas. Stovyklos techniškais reikalais rūpinasi Anglijos lietuviai. Studijų dienoje tais reikalais rūpinsis Ving.Damijonaitis, Vida Paulikaitė, Algis Valiūnas, Jūratė Jurkšaitė, Aur.Lipšytė ir Algis Pacevičius. Tie patys su padėjėjais rūpinsis ir uždarymu Frankfurte. Alfr.Lucas rūpinsis įvairiais suvenyrais su Kongreso emblema ir praves

uždarymo balių Frankfurte. Petras Nevulis paruoš brošiūrą apie Vokietiją su kiekvienam turistui reikalingomis informacijomis. Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė suredaguos kongresinį leidinį.

IV PLJK Komitetas buvo paskelbęs 7 ekskursijas po Europą, kurios turėjo vykti Kongreso studijų dienų metu ir po Kongreso. Dėl per mažo užsirašiusiųjų skaičiaus neįvyks 4 ekskursijos. Kitos 3 ekskursijos (a, d ir e) įvyks. Joms užsirašiusieji netrukus gaus smulkius nurodymus.

Kongreso būstinė Vokietijoje veiks nuo liepos 1 iki rugpjūčio 12 Lietuvos Vasario 16 gimnazijos patalpose. Svečiai iš užsienio tuo laiku galės čia apsistoti. Pragyvenimas ir nakvynė kainuos į parą apie 25 DM. Nakvynė kainuos 8 DM už naktį. Už patalynę reikės sumokėti 5 DM (nėsvarbū kiek naktų) ir už pusryčius 3,50 DM. Svečiais rūpinsis gimnazijos personalas ir Vokietijos LB vicepirmininkės Eug. Lucienės vadovaujamos talkininkės. Norintieji gimnazijoje apsistoti ilgesniam laikui, prašomi iš anksto pranešti šiuo adresu: IV PLJK, Romuva

D-6840 Lampertheim 4; tel.06256-322

Iki kovo 20 į Kongreso stovyklą buvo užsiregistravę 115 berniukų ir 205 mergaitės į šiuos užsiėmimų būrelius: tautiniai šokiai - 143, papročiai ir tradicijos - 100, foto ir filmai - 90, lietuviški valgiai ir choras - po 69, audimas - 49 ir t.t. Temos apie okup. Lietuvos gyvenimą, kurios labiausiai jaunimą domina, yra: kultūra - 140, žmogaus teisės - 135, kelionės į Lietuvą - 134, pasaulėžiūra - 130 ir t.t.

IV PLJK uždarymo koncertas įvyks liepos 28 d. 15 val. Königsteine "Haus der Begegnung" didžioje salėje. Ten pat liepos 27 d. 20 val. vyks Jaunųjų kūrėjų vakaras, o liepos 28 d. 11 val. - oficialus Kongreso uždarymas. Užbaigos balius vyks Frankfurte Palmių sodo (Palmengarten) restorane liepos 28 d. 20 val.

IV PLJK uždarymo metu Königsteinas bus papuoštas Lietuvos ir visų kraštų vėliavomis, iš kurių bus atstovų ir dalyvių Kongrese. "Haus der Begegnung" vadovybė žadėjo padėti užmegzti ryšius su vokiečių spauda, radiofonais ir televizija.

IV PLJK studijų dienose kiekvienos veikimo srities (politinės, visuomeninės, kultūrinės) svarstymams skiriamos dvi dienos. Prieš pradėdant svarstyti vienos srities veikimo gaires, studijų dienų dalyviai (atstovai) įvedami į problematiką dvejomis paskaitomis ir simpoziumu, kuriamė dalyvauja abu paskaitininkai ir 3 kiti asmenys, pasiruošę specialiais klausimais. Politinės srities paskaitininkai bus:

1. Dr. Kajetonas Č e g i n s k a s (Vokietija) - Lietuviškos politinės sąmonės pagrindai,
2. Stasys L o z e r a i t i s , jr. (Italija) - Politinio sąmoningumo reiškimasis lietuviškoje veikloje.

S i m p o z i u m e šalia paskaitininkų dalyvaus:

- a) Linas Kojelis (JAV) - užsienio lietuvių jaunimo santykis su Lietuva,
- b) Viktoras Nakas " - lietuvių jaunimo dalyvavimas politinėj veikloj,
- c) Australijos atstovas - pasaulinis žmogaus teisių sąjūdis ir lietuvių vaidmuo jame.

V i s u o m e n i n ė s srities paskaitininkai:

1. Dr. Algis N o r v i l a (JAV) - Dvikalbiškumas: prakeikimas ar palaima?
2. Rasa L u k o š e v i č i ū t ė (Kanada) - Bendruomenės elementai ir jų santykiavimas.

S i m p o z i u m e šalia paskaitininkų dalyvaus:

- a) Rimgaudas Juraitis (Brazilija) - mišrios šeimos liet. bendruomenėje,
- b) Dr. Gerardas Bauras (Vokietija) - jaunimo draugavimo formos: šeima, bendruomeninis gyvenimas, alternatyviniai bendravimo būdai;
- c) Violeta Abariūtė (JAV) - vidurinės kartos problema.

--14 --

K u l t ū r i n ė s srities paskaitininkai:

1. Tomas V e n c l o v a (JAV) - Ar įmanoma kurti lietuvišką kultūrą už Lietuvos ribų?
 2. Marija S t a n k u v i e n ė - S a u l a i t y t ė (Vokietija) - Kalba ir lietuviškos kultūros kūrimas.
- S i m p o z i u m e šalia paskaitininkų dalyvaus:
- a) Emilija Sakadolskienė (JAV) - lietuviškos kūrybos skatinimo ir skleidimo būdai,
 - b) Sigita Kondrataitė (Prancūzija) - lietuvių literatų, menininkų ir mokslininkų problema išeivijoje,
 - c) Aleksandras Valavičius (Brazilija) - kultūrinio bendradarbiavimo tarp kraštų užduotis.

I V P L J K o n g r e s u i r e n g t i a u k o j o :
(tąsa iš 1/2 Nr.1979)

Veronika Sutkienė iš Bad Kreuznacho	1.500 DM
Kun. Dominikas Kenstavičius iš Feuchto	1.000 "
Vingaudas J. Damijonaitis iš Biebertalio	500."
J.Černius iš Mainzo, prel.dr.P.Celiešius iš Bad Wörishofeno ir dr.dr.Ašokliai iš Ulmeno (anksčiau irgi aukėjo 300 DM) po	300."
Andreas Muraitis iš Berlyno	250 "
Z.Glemžienė iš Hirsau (anksčiau aukėjo 1.200 DM), VLB Romuvos apylinkė (anksčiau aukėjo 310 DM) po	200 "
V.Bartusevičius iš Wittlichio (anksčiau aukėjo 175 DM) ...	125 "
Mrs.J.Kennard iš Osnabrücko (anksčiau aukėjo 50 DM), K.Bendoraitis iš Schwetzingeno (anksčiau aukėjo 250 DM), J.Marčiukaitis iš Sindorfo (anksčiau aukėjo 50 DM) ir K. Dikšaitis iš Stuhr l po	100 "
Dr.J.Gurklevičius iš Miesau, J.Lasys iš Mainzo (anksčiau aukėjo 20 DM) ir dr.A.H.König iš Göttingen-Roringeno po ...	50 "
P.Kazirskis iš Bad Zwischenahno (anksčiau aukėjo 25 DM), J.Majauskas iš Rimpardo (anksčiau aukėjo 25 DM) ir V.Federavičius iš Bad Zwischenahno po	30 "
J.Sauga iš Hagen-Haspes (anksčiau aukėjo 30 DM)	25 "
Ad.Midveris iš Geesthachto (anksčiau aukėjo irgi 20 DM), Viktorija-Patria, Kaunas ir J.Jankus iš Recklinghauseno po	20 "
Matas Tumaitis iš Mainzo-Weisenau	10 "

Visiems auktojams nuoširdžiai dėkoja IV PLJK Ruošos komitetas ir laukia daugiau aukų.

S a s k a i t a : IV.Weltkongress der Litauischen Jugend.
Konto Nr.8.9257.04 Volksbank Kreis Bergstrasse
Bankleitzahl 553 915 00. 6840 Lampertheim

----- xXx -----

M i e l i B r o l i a i i r S e s e r y s !

Š.m. spalio 18-25 šaukiamas Europos Bažnyčių sąjungos visuotinis suvažiavimas Kretos saloje, Graikijoje. Šios Sąjungos centras yra Ženevoje, Šveicarijoje ir vadinasi Europos Bažnyčių konferencija. Jai priklauso visos Europos Bažnyčios, išskyrus katalikus. Bet į suvažiavimą ir Vatikanas atsiunčia savo stebėtojus. Mūsų Bažnyčia šiai Konferencijai priklauso jau daug metų ir moka nario mokesčių.

Į šių metų suvažiavimą pakviesti du mūsų Bažnyčios atstovai - kunigai J.Urdzė ir Fr.Skėrys. Jų kelionei maloniai prašome mūsų Bažnyčios narius nuoširdžios pagalbos. Kelionė ir ten prabuvimas kainuos po maždaug 1.600 DM. Aukas rinkti įgaliotas kun.Fr.Skėrys. Kad sutaupius persiuntimo išlaidas, aukas malonėkite siųsti į jo sąskaitą banke.

Kun. Fr. S k ė r i o adresas ir banko sąskaita:
Pfarrer Fr.Skeries, Mülhauser Str.9, 6800 Mannheim 71 Tel.0621-475591
Konto-Nr.744 1280 Stadtparkasse Mannheim. BLZ 670 501 01

Surinktos aukos bus padalintos abiems kunigams: J.Urdzei ir Fr.Skėriui. Aukotojų sąrašas bus paskelbtas "Svetyje".
 Dekodamas Jums ir tikėdamasis Jūsų paramos, širdingai sveikinu Jus
 Jūsų Senjoras kun.A.Kėleris
 Grindelwald Str.24 2800 Bremen 44. Telefonas: 0421/42 38 65

--- oOo ---

P r e m i j a p r o f . d r . A . M a c e i n a i

1979 kovo 23 iš Sauliaus Girniaus, kun.Alfonso Grauslio, Česlovo Grincevičiaus, Aušros Liulevičienės ir Alinos Skrupskelienės sudaryta Ateitininkų federacijos valdybos komisija paskyrė Stasio Šalkauskio kūrybinę premiją prof.dr.Antanui Maceinai už veikalą "Filosofijos kilmė ir prasmė", praturtinanti filosofinę lietuvių literatūrą.

--- oOo ---

N U M A T O M I R E N G I N I A I

T a l k o s m ė n u o R o m u v a i p a g r a ž i n t i

paskelbtas š.m. gegužės mėn. Norima talkos būdu savaitgaliais sutvarkyti aplinką ir atlikti šiuo metu nenaudojamų patalpų remonto bei dažymo darbus. Bus duodamas maistas ir nakvynė. Tikimasi, kad talkininkai ras progų ir papramogauti.

Į talką maloniai kviečiami vyrai ir moterys gegužės 12, 19 ir 25-27 d. d. Kas turi atliekamų paklodžių, pagalvių, užuolaidų ir kitų gimnazijai naudingų dalykų, malonėkite atvežti ir padovanoti. Tie, kurie negali talkoje dalyvauti, prašomi paremti ją auka. Pinigus siųsti į Lietuvių moterų klubų federacijos Vokietijoje sąskaitą: Zina Glemža, Federation der Litauischen Frauenklubs. Kreissparkasse Calw, Konto Nr. 74562. BLZ 606 510 70.

S i ū s k i m e v a i k u s į v a s a r o s s t o v y k l ą

Vokietijos LB Valdyba šiais metais vėl ruošia vasaros vaikų stovyklą Romuvoje. Dėl IV PLJ Kongreso vaikų stovykla vyks tik dvi savaitės - nuo liepos 29 iki rugpjūčio 12. Tos dvi savaitės vienam vaikui kainuos 100 DM. Šeimos, turinčios daugiau vaikų, už antrą vaiką mokės 80 DM, už trečią ir visus kitus - po 70 DM.

Į stovyklą priimami visi lietuvių kilmės vaikai 8-14 metų amžiaus. Stovyklą praves patyrę jaunimo vadovai. Programa bus labai įvairi. Vaikai bus mokomi lietuviškų dainų, šokių, šiek tiek lietuvių kalbos, susipažins su Lietuvos istorija ir geografiija. Nėtrūks įvairių sporto užsiėmimų, žaidimų, laužų, ekskursijų ir t.t. Niekam neteks nuobodžiauti. Norintieji vaikus į šią stovyklą siųsti, prašomi nedelsiant rašyti:

Litauische Volksgemeinschaft, 6840 Lampertheim 4

M o t i n o s d i e n o s m i n ė j i m a i :

Homburge/Saar gegužės 5 Ringstrasse 50, Pfarrzentrum salėje. Katalikam pamaldos 17 val. Šv.mišias aukoja kun.Br.Liubinas šalia salės esančioj bažnyčioj. Evangelikams pamaldas su šv.Vakariene laikys kun.Fr.Skėrys 16,45 val. miesto centre esančioj bažnyčioj.

Minėjimo pradžia Pfarrzentrum salėje 18 val. Programa: Atidarymas, Saarlando soc.reikalų ministerės dr.Scheurlen žodis, paskaita. Meninėje dalyje: Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupės šokiai, mokyt.V.Lemkės paruošta liaudies dainų pynė. Bendras pasilinksminimas ir šokiai, grojant jaunuolių kapelai. Veiks bufetas.

Stuttgarte Motinos diena bus minima gegužės 6 Haus der Heimat, Schloss-Str.92 (netoli Liederhalle, Leipziger Platz: tramvajų linijoje 2, 8, 9).

- 16 -

Pamaldos - 14 val. tuose pačiuose namuose, didž.salėje. Po jų - moti-
nų pagerbimas, poetės M.Saulaitytės-Stankuvienės paskaitėlė ir kt.

Münchene Motinos dienos minėjimą ruošia jaunimas gegužės 6-tą 15 val.
Ludwigsfelde, Caritas-Jugendheimo salėje, Kristallstr.8a. Visi malo-
niai kviečiami dalyvauti. Bus įdomi programa.

Gegužės 5-tą 12 val. RATUKAS šoks "Europa-Union" demonstracijoje Mün-
chene, Marienplatz.

XXVI EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

įvyks š.m. liepos 20-27 Belgijoje, Louvain-la-Neuve (apie 30 km nuo
Briuselio) universiteto patalpose. Moderatoriai: dir.V.Natkevičius, M.A.
ir dr.J.Norkaitis. Paskaitininkai: kun.dr.J.Juraitis, kun.prof.dr.P.
Rabikauskas, T.Venclova, Z.Rekašius, dr.K.Skrupskelis, kun.A.Rubikas,
kun.dr.P.Jatulis, prof.dr.A.Greimas, prof.dr.R.Šilbajoris, prof.dr.V.
Vasyliūnas. Dvasios vadovai: katalikams - prel.P.Celiešius, evangeli-
kams - kun.J.Urdzė.

Tėvynės valandėlėje pasirodys Bostono etnografinis ansamblis iš JAV-
bių, vadovaujamas Gitos Kupčinskienės. Rašytojai skaitys savo kūrybą.
Veiks Vak.Europoje gyvenančių lietuvių dailininkų darbų paroda.

Registruotis iki birželio 1, įmokant 70 DM į sąskaitą: Litauische
Studienwoche Konto Nr.8 9340 02 Volksbank Kreis Bergstrasse.

Bankleitzahl 553 915 00 D-Lampertheim

Stud. savaitės dalyvio mokestis ir nakvynė: 225 DM, nedirbančiam jau-
nimui - 150 DM. Maistas - savitarna universiteto restorane - apie 20 DM
dienai.

Rengėjų adresas: Mme St.Baltus, 39 Grands Champs
B-5852 Lambermont

M I R U S I E J I

V y t a u t a s - K a z y s ŽUKAUSKAS, VLB Kaiserslauterno apylinkės
narys, mirė balandžio 17 Mainzo ligoninėje. Palaidotas balandžio 20
Wolfsteino kapinėse. Laidojimo apeigas atliko vietos katal. klebonas.
Laidotuvėse dalyvavo būrys draugų iš darbo kuopos Kaiserslauterne, kur
velionis iki mirties dirbo, ir iš Anglijos atvykę sūnus ir brolis.
Buvo gimęs 1919 kovo 19. Didelis sporto mėgėjas.

J o n a s GARUNKŠTIS mirė š.m. balandžio 4 Munchene. Palaidotas balan-
džio 9 Westfriedhof kapinėse šalia savo prieš 6 metus mirusios žmonos.
Buvo gimęs 1891 liepos 5 Zabelynės k., Anykščių valsč. Lietuvos kariuo-
menės savanoris kūrėjas. Dirbo veter.gydytoju Kauno m.savivaldybėje.

D i s i d e n t a m s p a r e m t i a u k o j o :
(tąsa iš 1/2 Nr. 1979)

Jonas Sidabras iš Bischofsheimo 200 DM, XY iš Memmingeno ir iš Berlyno
bei Jonas Glemža iš Hirsau po 100 " ir V.Federavičius iš Bad Zwi-
schenahno 30 DM.

Mūsų tautiečių persekiojimas okup.Lietuvoje nesiliauja. Sovietinio
"teisingumo" aukos ir jų šeimos reikalingos paramos. Aukas prašome
siųsti - Dissidentenkonto Nr.8 9516 08 Volksbank Kreis Bergstrasse.
Bankleitzahl 553 915 00 6840 Lampertheim

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.med.Stasys Šereika iš Queidersbacho 100 DM, Jer.Jarumbavičius iš
Ludwigshafeno 40 DM, Zigmas Vencius iš Heidesheimo 38 DM, Vl.Maleckas
iš Mainzo ir Ign.Visakaitis iš Kostheimo po 25 DM, J.Sauga iš Hagen-
Haspes ir Fr.Šlenteris iš Bremeno po 20 DM, V.Federavičius iš Bad Zwi-
schenahno 10 DM ir Fr.Velykis iš Münsterio 3 DM. Ačiū.